

GLOSY

WIKTOR PODSIADŁO

<https://doi.org/10.33995/wu2020.2.5>

Glosa do wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z 22 stycznia 2020 roku sygn. I SA/Bd 655/19¹

Teza: usługi ubezpieczeniowe nie podlegają opodatkowaniu podatkiem u źródła na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 2a u.p.d.o.p.²

W glosowanym wyroku sąd stanął na stanowisku, że usługi ubezpieczeniowe nie podlegają opodatkowaniu podatkiem u źródła, o którym stanowi art. 21 ust. 1 pkt 2a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Za takim rozstrzygnięciem przemawia brak podobieństwa usługi ubezpieczeniowej do innych, wymienionych w tym przepisie świadczeń. Przedstawiony przez sąd pogląd zasługuje na aprobatę. Warto również zauważyć, że art. 21 ust. 1 pkt 2a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych stanowi przykład posłużenia się przez prawodawcę zwrotem niedookreślonym w celu zdeteminowania granic opodatkowania. Wydaje się, że ostrożne wykorzystywanie sformułowań niedookreślonych w prawie podatkowym jest uzasadnione. Należy jednak wskazać, że rodzi to ryzyko polegające na dokonywaniu przez administrację skarbową – w złej wierze – interpretacji przepisów prawa podatkowego w celu zwiększenia obciążeń podatkowych.

Słowa kluczowe: podatek dochodowy, podatek u źródła, ubezpieczenie, gwarancja, zwroty niedookreślone.

Wprowadzenie

Glosowany wyrok dotyczył opodatkowania usług ubezpieczeniowych zryczałtowanym podatkiem, o którym stanowi art. 21 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób

1. Wyrok dostępny w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych (<http://orzeczenia.nsa.gov.pl/>).
2. Sformułowana przez autora artykułu.

prawnych³. Przypomnijmy, że zgodnie z ust. 1 pkt 2a tego przepisu opodatkowaniu podlegają osiągnane w Polsce przez nierezydentów⁴ przychody z tytułu świadczeń doradczych, księgowych, badania rynku, usług prawnych, usług reklamowych, zarządzania i kontroli, przetwarzania danych, usług rekrutacji pracowników i pozyskiwania personelu, gwarancji i poręczeń oraz świadczeń o podobnym charakterze⁵. Co istotne, obowiązek obliczenia, poboru i wpłaty podatku do organu podatkowego nie ciąży na uzyskującym przychód nierezydencie, ale – zgodnie z art. 26 ust. 1 u.p.d.o.p. – na polskim podmiocie, który dokonuje wypłaty wynagrodzenia na rzecz zagranicznego kontrahenta. W tym miejscu należy poczynić pewną uwagę terminologiczną. Ze względu na opodatkowanie należności w kraju, w którym ona powstaje, a więc w państwie jej „źródła” (w tym przypadku w Polsce), podatek, o którym stanowi art. 21 ust. 1 u.p.d.o.p., jest określany mianem podatku u źródła. W dalszej części glosy będziemy posługiwać się również tym określeniem.

1. Stan faktyczny i rozstrzygnięcie sądu

Orzeczenie zapadło wskutek wniesienia skargi na indywidualną interpretację przepisów prawa podatkowego wydaną przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej (dalej określaną również jako DKIS). Zwracająca się z wnioskiem o jej wydanie spółka wskazała, że będzie uiszczała na rzecz zagranicznego kontrahenta wynagrodzenie z tytułu świadczonych przez niego usług ubezpieczeniowych, a mianowicie ubezpieczenia mienia, utraty marży brutto oraz ryzyka terroryzmu zakładu produkcyjnego. W związku z tym zapytała, czy opisane we wniosku usługi ubezpieczenia będą podlegały opodatkowaniu na podstawie art. 21 ust. 1 u.p.d.o.p. Zdaniem organu interpretacyjnego wskazane powyżej usługi ubezpieczeniowe podlegają opodatkowaniu podatkiem u źródła. Jak argumentował DKIS, katalog usług wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt 2a u.p.d.o.p. nie jest zamknięty – opodatkowaniu podlegają bowiem także „świadczenia o podobnym charakterze” do tych wprost wymienionych w tym przepisie. Zdaniem podatkowego organu interpretacyjnego, usługi ubezpieczeniowe należy zakwalifikować jako podobne do usługi udzielenia gwarancji, co przesądza o tym, że wypłata wynagrodzenia z tytułu ubezpieczenia podlega podatkowi u źródła. WSA w Bydgoszczy przedstawił zgoła odmienne stanowisko. W jego świetle usługa ubezpieczenia nie stanowi usługi podobnej do gwarancji i w związku z tym nie podlega opodatkowaniu na zasadach opisanych w art. 21 ust. 1 u.p.d.o.p.

Należy zauważyć, że głosowany wyrok nie dotyczy jedynie opodatkowania usługi ubezpieczeniowej podatkiem u źródła. Stanowi on również okazję do refleksji na temat wykorzystywania przez prawodawcę zwrotów niedookreślonych w aktach prawnych dotyczących opodatkowania. Będzie o tym mowa w dalszej części glosy. Analizę rozstrzygnięcia należy jednak rozpocząć od zaprezentowania przedstawionej przez sąd argumentacji.

---

3. Tekst jedn. Dz. U. 2019, poz. 865 z późn. zm., dalej: u.p.d.o.p.

4. Podmioty, które nie mają w Polsce siedziby lub zarządu. Zob. art. 3 ust. 2 u.p.d.o.p.

5. Podatek od wskazanych wyżej świadczeń wynosi 20% uzyskanego przychodu.

2. Stanowisko sądu – argumenty

Sąd oparł swoje rozstrzygnięcie w gruncie rzeczy na dwóch argumentach. Pierwszy z nich był konsekwencją porównania cech konstrukcyjnych umowy ubezpieczenia oraz gwarancji ubezpieczeniowej. Sąd wskazał w tym zakresie, że cechą charakterystyczną gwarancji jest występowanie dwóch umów. Chodzi mianowicie o umowę między zleceniodawcą gwarancji (dłużnikiem) i gwarantem (zakładem ubezpieczeń) oraz gwarantem i beneficjentem gwarancji (wierzycielem). Z tym wiąże się specyficzny układ podmiotowy gwarancji, w którym z reguły będą występować trzy podmioty. To – w ocenie sądu – odróżnia ją od umowy ubezpieczenia, którą cechuje dwustronny charakter. Sąd podniósł także, że w przeciwieństwie do ubezpieczenia majątkowego, gdzie „[...] ubezpieczyciel wyrównuje szkodę spowodowaną określonym zdarzeniem (wypadkiem), w ramach gwarancji ubezpieczeniowej wypełnia on jedynie zobowiązanie polegające na wypłacie konkretnej sumy pieniężnej wobec braku spełnienia świadczenia przez dłużnika, zlecającego udzielenie tego typu zabezpieczenia”. Sąd wskazał też, że w przypadku umowy ubezpieczenia istnieje konieczność uregulowana przez ubezpieczającego składki, co nie występuje w przypadku gwarancji.

Sąd odwołał się także do treści art. 391 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny⁶, który w literaturze jest określany mianem umowy gwarancyjnej *sensu largo*⁷. WSA w Bydgoszczy przywołał w tym zakresie poglądy doktryny⁸, z których wynika, że gwarant spłacający cudzy dług nie wstępuje w prawa wierzyciela na podstawie art. 518 § 1 pkt 1 k.c. Z kolei odmienna sytuacja ma miejsce w przypadku umowy ubezpieczenia. Jak wynika bowiem z art. 518 § 1 pkt 1 w zw. z art. 828 § 1 k.c. z dniem zapłaty odszkodowania roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania.

Drugi argument był konsekwencją zastosowania wykładni systemowej wewnętrznej. W tym celu sąd porównał treść cytowanego już art. 21 ust. 1 pkt 2a u.p.d.o.p. z art. 15e ust. 1 pkt 1 u.p.d.o.p. Przypomnijmy, że ten drugi przepis ogranicza możliwość zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów niektórych usług niematerialnych, a mianowicie: usług doradczych, badania rynku, usług reklamowych, zarządzania i kontroli, przetwarzania danych, **ubezpieczeń, gwarancji i poręczeń oraz świadczeń o podobnym charakterze** [podkreślenie autora]. Zdaniem sądu wymienienie ubezpieczeń obok gwarancji, poręczeń oraz zwrotu obejmującego grupę świadczeń o podobnym charakterze prowadzi do wniosku, że w obrębie u.p.d.o.p. prawodawca nie utożsamia usług ubezpieczeniowych z usługami podobnymi do gwarancji.

6. Tekst jedn. Dz. U. 2019, poz. 1145 z późn. zm., dalej: k.c. Art. 391 k.c. stanowi, że jeżeli w umowie zastrzeżono, że osoba trzecia zaciągnie określone zobowiązanie albo spełni określone świadczenie, ten, kto takie przyrzeczenie uczynił, odpowiedzialny jest za szkodę, którą druga strona ponosi przez to, że osoba trzecia odmawia zaciągnięcia zobowiązania albo nie spełnia świadczenia. Może jednak zwolnić się od obowiązku naprawienia szkody, spełniając przyrzczone świadczenie, chyba że sprzeciwia się to umowie lub właściwości świadczenia.

7. R. Trzaskowski, C. Żuławska, *Komentarz do art. 391 k.c.* [w:] *Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania. Część ogólna*, [red.] J. Gudowski, Warszawa 2018, Lex/dostęp elektroniczny.

8. *Ibidem*.

3. Gwarancja i ubezpieczenie – katalog rozbieżności

Spostrzeżenia sądu dotyczące zasadniczych odmienności zachodzących pomiędzy gwarancją a ubezpieczeniem są trafne i zasługują na aprobatę. Jak się jednak wydaje, można przedstawić więcej różnic między wskazanymi wyżej instytucjami. Pierwsza z nich dotyczy cech podmiotu świadczącego daną usługę. Ubezpieczycielem może być bowiem jedynie podmiot profesjonalny, tj. zakład ubezpieczeń⁹. Gwarantem może być natomiast dowolny podmiot prawa¹⁰.

Kolejne zagadnienie, na które warto zwrócić uwagę, to funkcja repartycyjna ubezpieczeń. Polega ona na rozłożeniu (repartycji) ryzyka ziszczenia się określonego zdarzenia na większą grupę osób ubezpieczonych w danym zakładzie ubezpieczeń¹¹. Kwestia ta rzutuje na pochodzenie źródła kompensacji skutków zaistnienia pewnych okoliczności. W przypadku ubezpieczeń jest nim fundusz (rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe). Z kolei w przypadku gwarancji źródłem kompensacji jest majątek zabezpieczający gwarancję¹².

Kolejne zagadnienie jest związane z rozstrzygnięciem, czyje interesy zabezpieczają usługi gwarancji oraz ubezpieczenia. W przypadku ubezpieczenia ubezpieczający będzie – z reguły – nabywał usługę ubezpieczenia w swoim interesie¹³. Może to zresztą dotyczyć także ubezpieczenia należności przysługujących mu wobec swoich kontrahentów¹⁴. Usługa jest wówczas zamawiana przez wierzyciela i zabezpiecza jego interesy, tj. chroni go przed niewypłacalnością dłużników. Sytuacja przedstawia się odmiennie w przypadku gwarancji. Podmiotem zlecającym i ponoszącym koszty udzielenia gwarancji jest dłużnik, nie zaś wierzyciel. Nie oznacza to jednak, że gwarancja nie realizuje żadnego interesu dłużnika. Poprzez nabycie usługi gwarancyjnej dłużnik zyskuje bowiem potwierdzenie swojej wiarygodności względem wierzyciela, a więc uwiarygadnia się przed nim jako rzetelny uczestnik obrotu rynkowego¹⁵. Z kolei w przypadku ubezpieczenia należności funkcja ta nie odgrywa tak istotnego znaczenia, ponieważ wierzyciel „samodzielnie” zabezpiecza realizację przysługującej mu wierzytelności.

---

9. Por. Art. 805 § 1 k.c. oraz art. 4 ust. 1, ust. 3 i ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej [tekst jedn. Dz. U. 2020, poz. 895 z późn. zm.].

10. G. Tracz, *Umowa gwarancji ze szczególnym uwzględnieniem gwarancji bankowej*, Zakamycze, Kraków 1998, s. 118; J. Kukiełka, *Porównanie relacji gwarantowania i różnych rodzajów ubezpieczeń*, [w:] J. Kukiełka, D. Poniewierka, *Ubezpieczenia finansowe. Gwarancje ubezpieczeniowe. Ubezpieczenia transakcji kredytowych*, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz–Warszawa 2003, s. 105.

11. J. M. Kondek, *Komentarz do art. 805 k.c.*, [w:] *Kodeks cywilny. Komentarz*, [red.] K. Osajda, Warszawa 2020, Legalis/dostęp elektroniczny i cytowana tam literatura.

12. *Ubezpieczenia finansowe i gwarancje ubezpieczeniowe*, [red.] R. Holly, Warszawa 2003, s. 38.

13. Oczywiście, należy mieć na względzie, że ubezpieczający – zgodnie z art. 808 § 1 k.c. – może zawrzeć umowę ubezpieczenia na rachunek osoby trzeciej (ubezpieczonego). Tej relacji prawnej nie można jednak utożsamiać z gwarancją ubezpieczeniową. Tak M. Krajewski, *Umowa ubezpieczenia. Art. 805–834 k.c. Komentarz*, Warszawa 2016, Legalis/dostęp elektroniczny.

14. Przykład świadczenia tego typu usług: https://www.eulerhermes.com/pl_PL/nasze-produkty/ubezpieczenie-naleznosci.html [dostęp: 20.06.2020].

15. J. Kukiełka, *Charakterystyka relacji gwarantowania*, [w:] J. Kukiełka, D. Poniewierka, *Ubezpieczenia ...*, s. 71.

4. Pewność a efektywność prawa podatkowego

Wydany przez WSA w Bydgoszczy wyrok stanowi też okazję do ogólnej refleksji na temat sposobu ustawowego zakresienia granic opodatkowania. Jak wynika bowiem z przytaczanego już art. 21 ust. 1 pkt 2a u.p.d.o.p., opodatkowaniu podatkiem u źródła podlegają nie tylko przychody ze wskazanych w nim wprost zdarzeń (gwarancje, poręczenia itd.), ale także przychody uzyskane z tytułu „świadczeń o podobnym charakterze”. Wykorzystane przez prawodawcę sformułowanie to zwrot szacunkowy, którego istota sprowadza się do oceny „[...] stopnia, wielkości, wagi, intensywności itp. wystąpienia danego stanu rzeczy [...]”¹⁶. Przedmiotem oceny jest w tym przypadku stopień podobieństwa świadczenia niewskazanego w art. 21 ust. 1 pkt 2a u.p.d.o.p. do świadczeń wprost wymienionych w tym przepisie.

W tym kontekście warto zauważyć, że jedną z naczelných zasad legislacji podatkowej jest zasada określoności, której refleksem jest powinność formułowania przepisów „[...] w sposób precyzyjny i jasny oraz poprawny pod względem językowym”¹⁷. Realizacja tego postulatu umożliwia podatnikom i innym podmiotom zobowiązanym zapoznanie się z treścią ciężących na nich powinności oraz zaplanowanie swojej aktywności w sposób umożliwiający wywiązanie się z danego obowiązku¹⁸. Można więc zadać pytanie, czy za posługiwaniem się przez prawodawcę zwrotami szacunkowymi w przepisach określających granice opodatkowania przemawiają jakieś istotne argumenty. Niedookreśloność sformułowań ustawowych bez wątpienia zmniejsza przewidywalność stosowania przepisów prawa, a tym samym powoduje zwiększenie obszaru niepewności prawnej.

Opisane powyżej zagadnienie należy postrzegać jako swego rodzaju konflikt wartości¹⁹. Chodzi tutaj o konflikt między pewnością oraz efektywnością prawa podatkowego. Pewność prawa jest realizowana w większym stopniu wtedy, gdy ustawodawca unika posługiwania się zwrotami niedookreślonymi. Obszar ewentualnych rozterek interpretacyjnych ulega wówczas redukcji. Na drugiej szali jest jednak efektywność systemu podatkowego. Oparcie mechanizmu opodatkowania na zasadzie *numerus clausus* czynności podlegających opodatkowaniu powoduje ryzyko, że korzystający z prywatnoprawnej swobody kontraktowania podatnicy będą układać swoje stosunki w taki sposób, aby nie podpadały one pod normę podatkową. Tego typu działanie nie musi być zresztą intencjonalne, a może wynikać z pojawiania się w obrocie nowych, dotychczas nieznaných ustawie podatkowej form organizacji współpracy gospodarczej. W związku z tym uelastycznienie

16. L. Leszczyński, *Tworzenie generalnych klauzul odsyłających*, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej Lublin 2000, s. 20–21. W kwestii zwrotów szacunkowych zob. także M. Zieliński, *Wykłady prawa. Zasady, reguły, wskazówki*, Wolters Kluwer, Warszawa 2012, s. 182.

17. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 9 października 2007 r. SK 70/06, LEX nr 322147. Zob. także B. Brzeziński, *Wstęp do nauki prawa podatkowego*, TNOiK, Toruń 2003, s. 142 oraz K. Knawa, *Zasada określoności zobowiązania podatkowego jako postulat nauki i wymóg prawny*, „Toruński Rocznik Podatkowy” 2014, nr 1.

18. Na problematykę planowania podatkowego wskazuje R. Mastalski w pracach *Interpretacja prawa podatkowego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1989, s. 123 oraz *Prawo podatkowe*, CH Beck, Warszawa 2014, s. 63.

19. O potencjalnym konflikcie wartości, aczkolwiek w zakresie interpretacji prawa podatkowego, pisze M. Kondej w pracy *Przełamanie rezultatów wykładni językowej zgodnie z zasadą nadrzędności Konstytucji*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2019, nr 3, s. 47–49.

tekstu aktu prawnego²⁰ poprzez ostrożne posługiwanie się zwrotami niedookreślonymi wydaje się niezbędne dla zapewnienia skuteczności (efektywności) systemu podatkowego.

Umieszczenie w przepisach prawa podatkowego zwrotów niedookreślonych niesie jednak pewne niebezpieczeństwo. Polega ono na nadużywaniu prawa przez organy podatkowe poprzez dokonywanie – w złej wierze – profiskalnej interpretacji przepisów w celu zwiększenia obciążeń podatkowych²¹. Oczywiście, nie oznacza to, że ustawodawca powinien zrezygnować z posługiwania się zwrotami niedookreślonymi tam, gdzie może być to użyteczne. Świadczy to jedynie o tym, że nawet najlepiej skonstruowane przepisy nie będą przynosić oczekiwanych rezultatów, jeśli podmiot stosujący je będzie działał w złej wierze, a więc z intencją osiągnięcia celu innego niż ten, któremu służy dane unormowanie²². W tym więc sensie, rzymska zasada *male nostro iure uti non debemus*²³ winna być adresowana również do administracji skarbowej jako podmiotu dokonującego wykładni operatywnej prawa podatkowego. Złe korzystanie z prawa polega w tym przypadku na działalności organów podatkowych „[...] w oparciu o podstawę prawną wynikającą z bezzasadnej interpretacji prawa podatkowego”²⁴.

Podsumowanie

Podsumowując przeprowadzone rozważania, należy uznać, że usługi ubezpieczeniowe nie podlegają opodatkowaniu podatkiem u źródła na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 2a u.p.d.o.p. Wynika to z braku podobieństwa tych usług do świadczeń wymienionych we wskazanym wyżej przepisie. Za takim wnioskiem przemawiają także – co podniósł sąd – rezultaty wykładni systemowej wewnętrznej, tj. porównanie treści art. 21 ust. 1 pkt 2a oraz art. 15e ust. 1 pkt 1 u.p.d.o.p. Przypomnijmy, że ten drugi przepis wskazuje wprost na ubezpieczenia, gwarancje, poręczenia, jak również „świadczenia o podobnym charakterze”. Stanowi to argument za uznaniem, że w ocenie ustawodawcy ubezpieczenie nie stanowi usługi podobnej do gwarancji. Gdyby usługa ubezpieczenia była podobna do gwarancji, to wymienianie jej wprost w art. 15e ust. 1 pkt 1 u.p.d.o.p. byłoby bezcelowe. Ubezpieczenie

---

20. O zagadnieniu elastyczności prawa podatkowego zob. P. Borszowski, *Determinanty elastyczności przepisów prawa podatkowego (na drodze do poprawy systemu podatkowego)*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska” 2016, nr 1, jak również praca tego autora *Określenia nieostre i klauzule generalne w prawie podatkowym*, Wolters Kluwer, Warszawa 2017.

21. Na ryzyko dokonywania profiskalnej wykładni zwrotów niedookreślonych wskazuje J. Leńczuk, *Zwroty niedookreślone w procesie stosowania prawa podatkowego*, [w:] *Daniny publiczne. Prawo finansowe wobec wyzwań XXI wieku*, [red.] A. Dobaczewska, E. Juchniewicz, T. Sowiński, CeDeWu, Warszawa 2010, s. 131.

22. Egzemplifikacją tego typu zjawiska jest instrumentalne wszczynanie postępowań karnych skarbowych w celu zawieszenia biegu przedawnienia podatkowego. Kwestii tej poświęcony jest raport A. Ladziński, J. Waśko, T. Burczyński, W. Waśko, K. Kudlek, *Instrumentalne wszczynanie postępowań karnych skarbowych w trakcie postępowań kontrolnych i podatkowych – analiza praktyki stosowania art. 70 § 6 pkt 1 ordynacji podatkowej. Raport podsumowujący wyniki badania danych uzyskanych w trybie dostępu do informacji publicznej*, TNOiK, Toruń 2019.

23. „Nie powinniśmy źle korzystać [z przysługującego] nam prawa”. Tłumaczenie według W. Wołodkiewicz, *Europa i prawo rzymskie. Szkice z historii europejskiej kultury prawnej*, Warszawa 2009, Lex/dostęp elektroniczny.

24. Jest to jedna z sytuacji, która – według roboczej definicji autorstwa B. Brzezińskiego – stanowi nadużycie prawa przez organy podatkowe. Zob. H. Filipczyk, *Zakaz nadużycia prawa przez organy podatkowe*, „Przegląd podatkowy” 2019, nr 9, s. 20.

mieściłoby się wówczas w zbiorczej kategorii „świadczeń o podobnym charakterze”. Z powyższych względów wyrok WSA w Bydgoszczy jest trafny i zasługuje na aprobatę.

Warto jeszcze raz zauważyć, że dla zdeterminowania granic opodatkowania prawodawca posłużył się w art. 21 ust. 1 pkt 2a u.p.d.o.p. zwrotem niedookreślonym (świadczenia o podobnym charakterze). Jak wynika z przeprowadzonej analizy, zapewnienie adekwatnego poziomu elastyczności prawa podatkowego wymaga ostrożnego wykorzystywania tego typu sformułowań. Nie mogą one jednak służyć jako wygodny – ze względu na swoją niedookreśloność – środek do zwiększania obciążeń podatkowych obywateli w drodze „twórczej” interpretacji przepisów podatkowych przez administrację skarbową. Należy uznać, że przedstawiona przez podatkowy organ interpretacyjny wykładnia art. 21 ust. 1 pkt 2a u.p.d.o.p. stanowi egzemplifikację tego typu praktyki.

Wykaz źródeł

- Borszowski P., *Determinanty elastyczności przepisów prawa podatkowego (na drodze do poprawy systemu podatkowego)*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska” 2016, nr 1.
- Borszowski P., *Określenia nieostre i klauzule generalne w prawie podatkowym*, Wolters Kluwer, Warszawa 2017.
- Brzeziński B., *Wstęp do nauki prawa podatkowego*, TNOiK, Toruń 2003.
- Filipczyk H., *Zakaz nadużycia prawa przez organy podatkowe*, „Przegląd Podatkowy” 2019, nr 9.
- Knawa K., *Zasada określoności zobowiązania podatkowego jako postulat nauki i wymóg prawny*, „Toruński Rocznik Podatkowy” 2014, nr 1.
- Kondej M., *Przełamanie rezultatów wykładni językowej zgodnie z zasadą nadrzędności Konstytucji*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2019, nr 3.
- Krajewski M., *Umowa ubezpieczenia. Art. 805–834 k.c. Komentarz*, Warszawa 2016, Legalis/dostęp elektroniczny.
- Kukielka J., *Charakterystyka relacji gwarantowania*, [w:] Kukielka J., Poniewierka D., *Ubezpieczenia finansowe. Gwarancje ubezpieczeniowe. Ubezpieczenia transakcji kredytowych*, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz–Warszawa 2003.
- Kukielka J., *Porównanie relacji gwarantowania i różnych rodzajów ubezpieczeń*, [w:] Kukielka J., Poniewierka D., *Ubezpieczenia finansowe. Gwarancje ubezpieczeniowe. Ubezpieczenia transakcji kredytowych*, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz–Warszawa 2003.
- Ladziński A., Waško J., Burczyński T., Waško W., Kudlek K., *Instrumentalne wszczynanie postępowań karnych skarbowych w trakcie postępowań kontrolnych i podatkowych – analiza praktyki stosowania art. 70 § 6 pkt 1 ordynacji podatkowej. Raport podsumowujący wyniki badania danych uzyskanych w trybie dostępu do informacji publicznej*, TNOiK, Toruń 2019.
- Leńczuk J., *Zwroty niedookreślone w procesie stosowania prawa podatkowego*, [w:] *Daniny publiczne. Prawo finansowe wobec wyzwań XXI wieku*, Dobaczewska A., Juchniewicz E., Sowiński T. [red.], CeDeWu, Warszawa 2010.
- Leszczyński L., *Tworzenie generalnych klauzul odsyłających*, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej, Lublin 2000.
- Mastalski R., *Interpretacja prawa podatkowego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1989.
- Mastalski R., *Prawo podatkowe*, CH Beck, Warszawa 2014.

Tracz G., *Umowa gwarancji ze szczególnym uwzględnieniem gwarancji bankowej*, Zakamycze, Kraków 1998.

Trzaskowski R., Żuławska C., *Komentarz do art. 391 k.c.*, [w:] *Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania. Część ogólna*, Gudowski J. [red.], Warszawa 2018, Lex/dostęp elektroniczny.
Wołodkiewicz W., *Europa i prawo rzymskie. Szkice z historii europejskiej kultury prawnej*, Warszawa 2009, Lex/dostęp elektroniczny.

Kondek J. M., *Komentarz do art. 805 k.c.*, [w:] *Kodeks cywilny. Komentarz*, Osajda K. [red.], Warszawa 2020, Legalis/dostęp elektroniczny.

Ubezpieczenia finansowe i gwarancje ubezpieczeniowe, Holly R. [red.], Poltext, Warszawa 2003.

Zieliński M., *Wykładnia prawa. Zasady, reguły, wskazówki*, Wolters Kluwer, Warszawa 2012.

Commentary to the judgment of the Voivodeship Administrative Court in Bydgoszcz of 22 January 2020 no. I SA / Bd 655/19

In the commented judgment the court stated that insurance services are not subject to withholding tax based on article 21 paragraph 1 point 2a of the Polish Corporate Income Tax Act. The basic justification for that conclusion is lack of similarity between insurance service and other services mentioned in this provision. The court's decision is correct. It should also be noted that article 21 paragraph 1 point 2a of the Polish Corporate Income Tax Act is an example of usage of an indefinite terms to determine what type of transactions should be taxed. It seems that careful use of indefinite terms in tax law is justified. However, it should be noted that it creates a risk of tax authorities interpreting the tax law provisions in bad faith in order to increase the tax burdens.

Key words: income tax, withholding tax, insurance, guarantee, indefinite terms.

MGR WIKTOR PODSIADŁO – doktorant na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

e-mail: wiktor.podsiadlo@doctoral.uj.edu.pl

ORCID: 0000-0002-0058-5454